

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- Станом на 5 листопада зернові і зернобобові культури в Україні були обмолочені з площі 13,7 млн. га (92% від прогнозованої) та намолочено 60,7 млн. тон зерна при середній врожайності 44,3 ц/га. Зокрема, кукурудзи зібрано 26,5 млн. тон з площі 3,5 млн. га (77%) при врожайності 72,4 ц/га; гречки намолочено 136 тис. тонн з площі 106 тис. га (98%) при врожайності 12,6 ц/га; проса зібрано 78 тис. тон з площі 50 тис. га (96%) при врожайності 15,5 ц/га;
- Крім того, озима пшениця вже посіяна на 6 млн. га (98% від прогнозу), озимий ячмінь – на 872 тис. га (100%), жито – на 117 тис. га (80%). Ріпаку посіяно на 1 млн. га, що становить 114% від прогнозу.
- За даними Державної фіскальної служби, з початку 2018/19 МР станом на 31 жовтня Україна експортувала понад 13,3 млн. тон зерна. Зокрема, експорт пшениці склав більше 7,54 млн. тон, ячменю – 2,69 млн. тон, кукурудзи – більше 2,8 млн. тонн. Експорт борошна склав 65,7 тис. тон. Темпи експорту основних культур відстають від минулорічних, однак, треба зазначити, що і пропозиція зерна в цьому сезоні нижча. Крім того, перехідні залишки на початку сезону були рекордно низькими. ;
- Мінагрополітики збільшило прогноз врожаю зернових в Україні в поточному сезоні до 64 млн. тон. Це буде другий врожай після минулорічного рекорду в 66 млн. тон.
- За даними Міжнародної ради по зерну, у сезоні 2018/19 років світова площа збирання пшениці буде найнижчою за останні 5 років. Причини скорочення площ різні для різних країн, але найчастіше – економічні і погодні. Зокрема, найбільше скорочення площ під пшеницею очікується у США та Росії;
- Згідно прогнозу Rabobank, світові ціни на кукурудзу у сезоні 2018/19 можуть суттєво зміцнитися. Причинами є скорочення світових запасів зернової інших сезон поспіль та прогнози зростання попиту на кукурудзу в США з боку етанольної промисловості. Рабобанк прогнозує, що в поточному сезоні біржові котирування кукурудзи будуть вищими, ніж у двох попередніх. Але зараз ми бачимо сезонне збільшення пропозиції, отож, зростання цін буде лише згодом.
- Разом з Міжнародною радою по зерну ФАО теж підвищила прогноз світового виробництва зерна. Однак, врожай 2018/19 МР буде все одно нижчим минулорічного. Знизиться виробництво як пшениці (на 4,3%), так і фуражних зернових (на 2,2%). У той же час споживання перевищить минулорічне, перш за все, за рахунок зростання споживання кукурудзи. Обсяг світової торгівлі також буде нижчим за рахунок зниження пропозиції. Більш суттєвим буде зниження світової торгівлі пшеницею, у той час як обсяги торгівлі кукурудзою навіть зростуть. Запаси зернових у світі наприкінці сезону будуть нижчими, ніж торік, особливо по пшениці, що може стати спонукати ціни до зростання. Падіння світових перехідних залишків фуражного зерна взагалі буде вперше з 2012-2013 років.

Динаміка міжнародних ринків

Позитивна динаміка котирувань пшениці, яка спостерігається з 25 жовтня, зумовлена різними факторами, найсильніші серед яких – високі темпи експорту американського зерна (але є після попереднього уповільнення), погіршення погодних умов в деяких «пшеничних» країнах світу, що негативно вплине на майбутній врожай, та пошквдження попиту на світовому ринку пшениці. Під кінець тижня пшениця SRW в Чикаго котувалась по \$186,9/т, незначно додавши в ціні за тиждень. Негативний вплив на ціни репорту Міжнародної ради по зерну, яка суттєво збільшила прогноз світового врожаю пшениці у 2018/19 сезоні, фактично було вичерпано.

Світовий попит на пшеницю продовжує зростати, що ми бачимо по попиту на українську пшеницю суміжних кондицій. Зменшення пропозиції пшениці в деяких ключових регіонах, особливо в ЕС, Північній півкулі та у Росії може спровокувати вихід українського ринку пшениці зі стабільного стану вже найближчими тижнями.

Кукурудза, яка з початку тижня падала в ціні, наприкінці нього почала дорожчати. На таку динаміку цін вплинули прогнози зменшення врожаю у США, але при цьому дуже добрі експортні перспективи американської кукурудзи на світовому ринку, а також вплив росту цін на ринку сої. Але взагалі зростання біржових цін менш ніж на \$2 до \$146,2/т не можна назвати суттєвим коригуванням.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	225	229	227	232
Пшениця 11,5% пр.	216	220	220	224
Пшениця фураж	213	217	205	220
Ячмінь	234	238	236	240
Кукурудза	158	160	162	165

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	255	260	257,5	0,0%
Висівки пшеничні, FOB	128	132	130	0,0%

Вирогідно, глобальна сезонна тенденція зниження світових цін на кукурудзу на цьому тижні продовжиться, хоч саме зараз ціни і демонструють зростання.

Збільшення попиту з боку Китаю на неамериканські кукурудзу та сою, а також експорту американської свинини до Китаю, найближчим часом буде впливовішим фактором для ринку зернових в цілому. Воно може призвести до збільшення тиску кукурудзи, що надходить з полів, на американський ринок, до поглиблення падіння цін і зниження цін на інші фуражні зернові.

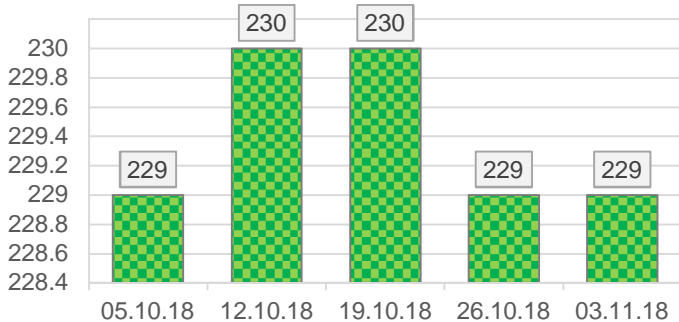
Ціни на українське борошно і пшеничні висівки

Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в.г., FCA	254	258	255	260
Висівки пшеничні, FOB	125	130	128	132

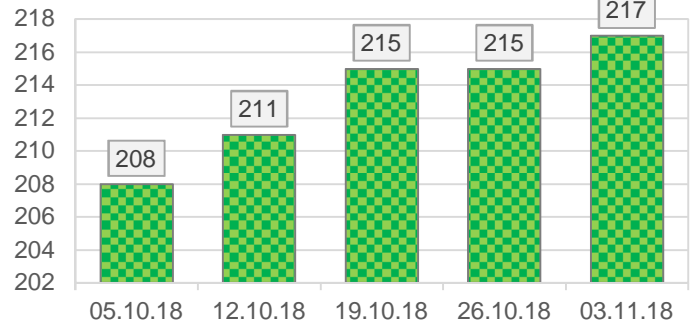
Ціни на зернові в основних портах країн експортерів

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	228	232	230	-0.6%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	218	222	220	-0.5%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	213	217	215	0.0%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	235	240	238	0.8%
Пшениця SRW, США NOLA	216	220	218	0.2%
Пшениця Superior, Франція Rouen	227	229	228	0.4%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	231	235	233	-0.4%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	228	232	230	-0.9%
Ячмінь, Україна Чорне море	236	241	239	-0.4%
Ячмінь, Франція Rouen	228	231	230	-2.1%
Кукурудза, Україна Чорне море	162	166	164	1.2%
Кукурудза, США NOLA	161	164	163	0.0%
Кукурудза, Франція Rouen	192	196	194	1.0%
Кукурудза, Румунія Constanța	167	171	169	0.6%
Кукурудза, Росія Чорне море	184	188	186	-1.1%

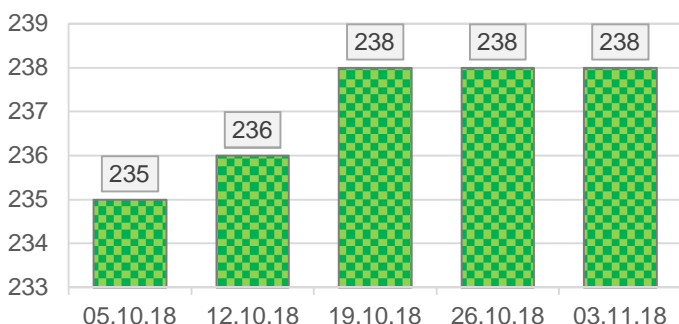
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця 12,5% протеїн, Україна FOB Чорне море

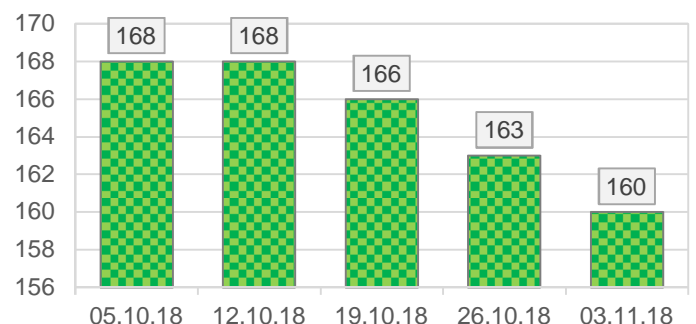
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Ячмінь, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Кукурудза, Україна FOB Чорне море

Динаміка внутрішнього ринку

На внутрішньому ринку відбулося деяке зростання попиту на продовольчу та фуражну пшеницю. Але фактично середні закупівельні ціни на продовольчу пшеницю залишилися на тому ж самому рівні, оскільки поки що її пропозиція залишається достатньою, можна вибрати партії потрібної якості, в портах у експортерів є достатні накопичені обсяги. Лише внутрішні переробники підігрівали попит, намагаючись конкурувати з експортерами, але, звичайно, вони не можуть суттєво впливати на ринок.

Фуражна пшениця продовжувала повільно дорожчати, що передусім є відображенням попиту з боку зовнішніх ринків (хоча деякі вважають, що то є попит суто окремих експортерів).

В портах валютні ціни пропозиції на продовольчу пшеницю незначно знизилися, в той час як на фуражну пшеницю зросли на \$1-2/т

Ціни на фуражну кукурудзу продовжували падати, що пов'язано з сезонним фактором збільшення внутрішньої пропозиції та очікуваним рекордом виробництва кукурудзи в цьому сезоні в Україні (про що ми фактично дізнаємося, підбиваючи баланси ринку в кінці сезону). Поки що закупівельна активність експортерів кукурудзи залишається відносно невисокою (хоча темпи експорту є відносно високими), елеватори як завжди будуть переповнені, витрати на відвантаження зростають, і вже з'явилися пропозиції по закупівлі кукурудзи з колес по цінах нижче 3500 грн/т. Але на минулому тижні падіння внутрішніх цін на кукурудзу було менш жвавим, ніж на позаминулому.

Позитивні коригування світових цін на кукурудзу є тимчасовими, на минулому тижні ніяк не вплинули на внутрішні ціни, і прогнозується, що негативна тенденція світових цін буде одним із ключових чинників для подальшого зниження українських експортних цін на кукурудзу.

В портах ціни пропозиції на кукурудзу також знизилися на \$2-2.5/т, і вірогідно, ця тенденція буде поглиблюватися. Частина експортерів призупинила закупівлі, фактично лише декларуючи ціни і очікуючи подальшого зниження внутрішніх цін та більше даних по якості кукурудзи, що збирається.

На ринку фуражного ячменю суттєвих новин нема. Сезонне зниження активності експортерів і поступове вичерпання запасів ячменю урівноважували одне одне, і ціни фактично залишилися без помітних змін, з деякими коригуваннями мінімальних показників.

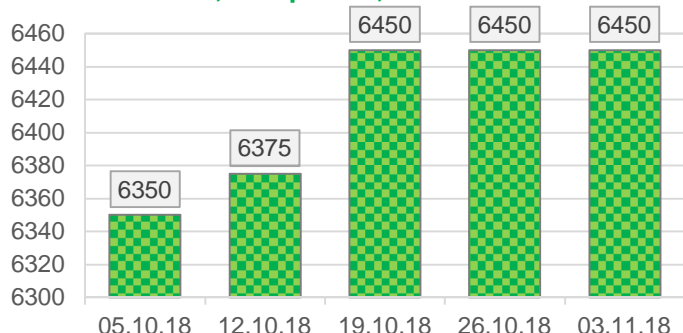
Закупівельні ціни на ключові зернові культури

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Пшениця 12,5% пр.	3650	3750	3700	0.7%
Пшениця 11,5% пр.	5870	6300	6085	1.4%
Пшениця фураж	4500	5100	4800	0.0%
Кукурудза	9850	10400	10125	0.2%
Ячмінь	4550	5050	4800	1.1%
Ціна СРТ-підприємство, грн/т				
Пшениця 12,5% пр.	5900	6550	6225	0.0%
Пшениця 11,5% пр.	5650	6350	6000	0.0%
Пшениця фураж	5420	6050	5735	0.0%
Кукурудза	4150	4620	4385	-3.1%
Ячмінь	5900	6350	6125	0.8%
Ціна СРТ-порт, грн/т				
Пшениця 12,5% пр.	6600	6900	6750	0.0%
Пшениця 11,5% пр.	6500	6800	6650	0.0%
Пшениця фураж	6300	6620	6460	0.9%
Кукурудза	4700	5000	4850	-1.0%
Ячмінь	7000	7400	7200	0.0%

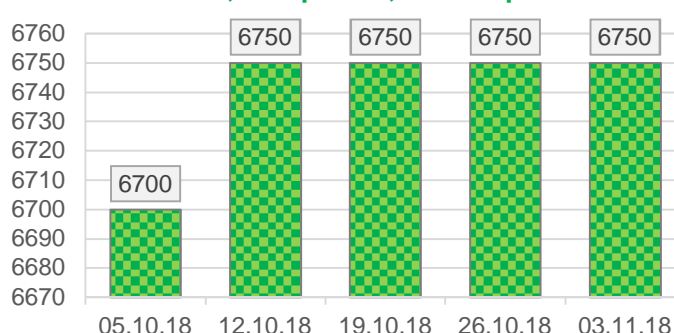
Ціни на ключові продукти переробки пшениці

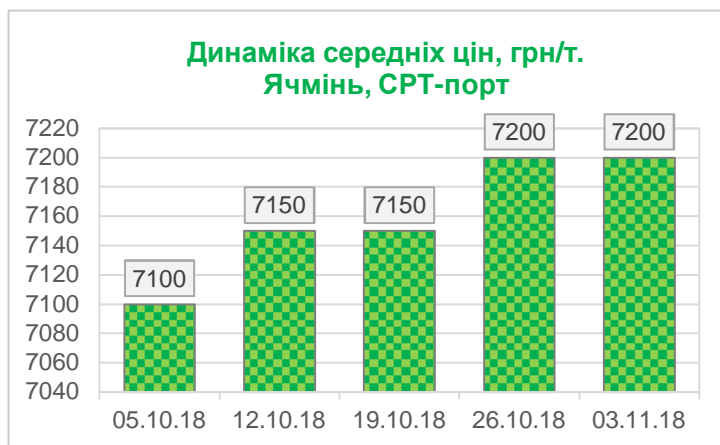
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Борошно, вищий сорт	8000	8420	8210	0.4%
Борошно, перший сорт	7650	8100	7875	0.3%
Вівітки пшеничні	3100	3300	3200	0.0%
Ціна EXW пропозиція, грн/т				
Борошно, вищий сорт	8200	8500	8350	1.2%
Борошно, перший сорт	7720	8200	7960	0.8%
Вівітки пшеничні	3200	3300	3250	0.0%

Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, EXW попит

Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, СРТ-порт

Динаміка ринку нішевих зернових культур

На ринку нішевих зернових культур продовжувалося повільне зростання цін на горох, яке трішки уповільнилося в порівнянні з минулим тижнем. Основними факторами, що обумовили зростання цін, були сезонне скорочення пропозиції та підвищення попиту з боку експортерів. Ціни підвищувалися на якісний горох, у той час як періодично з'являлися партії гороху неекспортної якості за значно нижчими цінами, ніж ми зазначили.

Зростання цін на жито було обумовлено ростом попиту на нього в портах та підвищенням цін пропозиції. Крім того, фактична легалізація росту цін на хліб дозволяє борошномелам (як виробникам житнього борошна, так і пшеничного) платити за сировину більше. Зростання цін на жито – повільна, але довготривала сезонна тенденція.

Якщо зміни цін на овес, просто та сорго і були, то вони обумовлені, перш за все, коригуванням рівнів максимальних і мінімальних цін попиту і пропозиції. Ситуація на ринках цих культур доволі стабільна.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури				
Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Жито	3650	3750	3700	0.7%
Горох	5870	6300	6085	1.4%
Овес	4500	5100	4800	0.0%
Просо	9850	10400	10125	0.2%
Сорго	4550	5050	4800	1.1%
Ціна СРТ-підприємство, грн/т				
Жито	3800	4150	3975	0.6%
Горох	5900	6380	6140	0.7%
Овес	4900	5300	5100	0.0%
Просо	9500	10500	10000	0.0%
Сорго	4800	5100	4950	0.0%
Ціна СРТ-порт, грн/т				
Жито	4350	4800	4575	1.7%
Горох	6450	6820	6635	1.3%
Овес	4800	5200	5000	0.0%
Просо	10200	11400	10800	0.0%
Сорго	5000	5300	5150	0.0%